

Nyhetschefer:
Johanna Åberg Lundén
David Qviström
David Rydell

Kontakt:
018-478 15 70
72018@unt.se

Fredrik von Unge ska leda en studie om kor som ska gå i lösdrift inne året om.

FOTO: VÄXA/UNT ARKIV

Tipsa UNT!
Sms och mms: 72018
E-post: 72018@unt.se

1 500 kor ska hållas inomhus i ett år i forskningssyfte

UPPSALA

I ett experiment ska 1 500 kor, bland annat i Uppsala län, inte tillåtas att vara utomhus på ett år. Projektet väcker hård kritik. "Det är mot kornas natur", säger en expert.

Det är vår och träd och marker börjar bli gröna. Ett säkert värtecken är kosläppen, då korna inför storpublik släpps ut på grönbeta igen efter ett vinterhalvår inomhus.

Men för upp till 1 500 kor blir det inget kosläpp i år. De kommer nämligen att få stanna inne ända till 2024, även under sommarhalvåret. En del av korna kommer att finnas på en gård i Uppsala län. Gården pekas inte ut.

Det är den ekonomiska föreningen Växa som ska göra en studie av hur kornas välmående och hälsa påverkas av att gå inne året runt. I slutet av april fick försöket klar-tecken av den etiska nämnden för djurförök i Uppsala, efter två tidigare avslag.

På sin hemsida presenterar sig Växa som landets största husdjursförening med 6 000 medlemmar, och säger sig jobba för en "hållbar, lönsam och konkurrenskraftig lantbruksproduktion". Studien finansieras av Lantbrukarnas riksförbund, LRF.

- Djuren går inomhus en

välldigt stor del av året alldeles oavsett. Vi vill se hur de påverkas av långtidsvistelse inomhus och vilka aspekter av inomhusmiljön som är viktiga för djurens hälsa, säger Fredrik von Unge på Växa, huvudansvarig för studien.

Sverige har ett krav inskrivet i lagen på att kor måste kunna gå ute och beta visst tid. Kravet härstammar från en tid när inomhusmiljöerna var helt andra än i dag, menar Fredrik von Unge.

- Hur djuren mår av att vara inne i dagens miljöer, även på sommaren, vet vi inte. Det finns ingen gedigen forskning, inte i Sverige och inte internationellt, säger han.

Finns det en tanke om att kunna öka produktiviteten?

- Det är för tidigt att svara på det. Att beta ute är ett väldigt bra sätt, med bra och billigt foder, som korna samlar in själva. Men en del gårdar har större utmaningar än andra med att lösa betesfrågan, så är det. Men nu ska vi först

se om det ens är möjligt med god djurvård, säger han.

Men försöket är onödigt, utsätter djuren för lidande och borde aldrig ha tillåtits. Det menar Bo Algers, professor emeritus vid Institutionen för husdjurens miljö och hälsa på Sveriges lantbruksuniversitet, SLU.

- Vi vet att kor vill gå ut och mår bättre av att vara ute. Det är deras naturliga beteende. Men nu ger man inte de här korna möjlighet att beta sig naturligt, trots att det är skyddat genom beteskravet i lagen, säger Bo Algers.

Tillsammans med ledningen för bland andra Djurens rätt, Världsnaturfonden och Djurskyddet Sverige skrev han i vintras debattartiklar i UNT mot försöket.

Enligt Bo Algers finns det gott om forskning kring vad som är naturligt beteende för djur i allmänhet och för kor mer precis.

- Men det vill Växa bara trolja bort. Förutsättningarna i sådant som stallar och avel ändras hela tiden och man kan alltid säga att vi inte har forskning på det som råder just nu. Men att bortse från den grundläggande forskningen är att bortse från att kon är en biologisk och kända varelse.

Tre ledamöter av fjorton i de etiska nämnden valde att reservera sig. En fjärde, Upp-

salapolitikern Staffan Yngve, har också kritiserat beslutet i ett yttrande även om han av administrativa skäl inte deltog i det.

- Nu ska man låsa in 1 500 kor, och det är verkligen inte få. Men kor som kan beta ute kan ju själva välja att gå in om de vill det, säger han.

I ansökan har Fredrik von Unge och Växa kryssat i rutan för att det handlar om "grundforskning". Provoce-rande tycker Staffan Yngve, med ett yrkesliv som forskare och lärare på Uppsala universitet bakom sig. Beteskravet är i dag ifrågasatt av LRF och av vissa politiska partier, påpekar han.

- Det här är uppdragsforskning som jag ser det, gjort på uppdrag av LRF, säger han.

I sin ansökan tar Växa själva upp diskussionen som pågår om beteskravet och lyfter fram att regeringen i år till-

satt utredningen "Stärkt konkurrenskraft för livsmedelsproducenter och ett starkt djurskydd". Där ska beteskravet analyseras, framhåller Växa.

Vilka blir följderna om försöket slår väl ut och hälsan hos korna som går inne är lika god som hos dem som gått ute?

- Det är inte upp till mig att avgöra. Men det skulle vara en intressant slutsats, på tvärs mot den allmänna bilden som också många forskare vi diskuterat med har, säger Fredrik von Unge.

Enligt honom ska ett antal medarbetare på Växa, "med bakgrund i universitetsvärlden", genomföra studien. Veterinärer ska ha regelbunden tillsyn av korna.

Niklas Skeri
Niklas.Skeri@unt.se

Följ UNT i sociala medier:

Facebook:
facebook.com/untnyheter

Twitter:
@untse

Instagram:
@unt.se

Snapchat:
untkoll

Fakta om studien

- Resultatet av studien presenteras under 2024.
- Totalt 25 djurhälso-nyckeltal ska studeras.
- Ungefär 1 500 mjölkkor deltar, som hålls i sina ursprungsbesättningar.
- Sju besättningar har rekryterats, i Västra Götalands, Jönköpings, Kalmar, Gävleborgs och Uppsala län.

- Försöket inkluderar endast djur som kalvat.
- Korna kommer att vistas i sina ordinarie stall dygnet runt även under betesperioden i sommar.
- Alla deltagande besättningar kommer att ha regelbunden övervakning av veterinär.